

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Dumitru Mardari, Ion Druță
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Angela Roșcovan în interesul copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan împotriva lui Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan), intervenienții accesorii Ecaterina Enițcaia și Anatol Ciobanu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, prin care au fost admise apelurile declarate de către Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan), casată hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 23 martie 2015 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 30 august 2012, Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan), intervenienții accesorii Ecaterina Enițcaia și Anatol Ciobanu.

Pe parcursul examinării cauzei și-a concretizat cerințele și în final a solicitat încasarea sume de 583358,80 lei în vederea reparării prejudiciului material cauzat prin posesiunea nelegitimă a 1/3 cotă-parte din bunul imobil nr. cadastral 0100213,059.01 din mun. Chișinău, str. Ion Nistor, 30, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în februarie 1996 Anatol Roșcovan s-a adresat cu cerere de chemare judecată împotriva fostei soții Ecaterina Roșcovan (Pojoga) de partajare a casei de locuit din str. Ion Nistor, 30, mun. Chișinău, dobândită în devălmășie în perioada căsătoriei. Judecătoria Centru mun. Chișinău a emis încheierea din 14 februarie 1996 de asigurare a acțiunii. La 13 martie 1996 întru executarea încheierii au fost întocmit proces-verbal și act de aplicare a sechestrului asupra casei de locuit. Actele de aplicare a sechestrului asupra averii sechestrate, precum și averea sechestrată, a fost transmisă spre păstrare Ecaterinei Roșcovan (Pojoga), până la adoptarea hotărârii în litigiul

privind partajarea averii. Prin decizia irevocabilă a Curții de Apel a Republicii Moldova din 23 ianuarie 2003, a fost admisă parțial acțiunea și din casa de locuit din str. Nistor, 30, mun. Chișinău s-a atribuit lui Roșcovan Anatol de la etajul 1 încăperile: nr. 4 suprafața 1.7 m.p. preț 1 477 lei; nr. 5 suprafața 3.8 m.p. preț 480 lei; nr. 6 suprafață 11.0 m.p. preț 1 389 lei; nr. 7 suprafața 5,9 m.p. preț de 745 lei; nr. 9 suprafața 1.0 m.p. preț de 126 lei; anexa lit. „a” 5 de 416 lei; din încăperea nr. 1 „a” suprafața 12,5 m.p. de 1 578 lei, de la etajul II: încăperea nr. 6 suprafață 25,2 m.p. de 3 182 lei; nr. 7 suprafață de 19,8 m.p. de 2 500 lei; veranda lit. „a” 4 de 332 lei, din mansardă încăperea nr. 3 suprafața 55,2 m.p. de 4 141 lei, ce constituie 1/3 cotă-parte, în valoare de 16 336 lei. A fost obligat Roșcovan Anatol să stabilească îngrădire spre încăperea nr. 1 la etajul II; să instaleze trecerea din încăperea nr. 3 în încăperea nr. 1 și de la încăperea nr. 1 spre acoperiș; să organizeze instalarea scării pentru ieșirea la etajul II și terasă, cu instalarea ușii pentru intrarea spre această scară, precum și trecerea din încăperea nr. 6 și din terasa încăperii nr. 3 sau de a instala ieșire din încăperea nr. 3 spre acoperiș. S-a atribuit Ecaterinei Pojoga (Roșcovan) celelalte încăperi ce constituie 2/3 cotă-parte în valoare de 32 623 lei. Pe parcursul executării hotărârii a fost sesizat că, casa de locuit din str. Nistor, 30, mun. Chișinău, sechestrată prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 februarie 1996 și care nu a fost dată în exploatare, a fost înstrăinată ilicit de către Ecaterina Pojoga (Roșcovan) în mai multe etape ca teren pentru construcție locativă cu suprafața 0,045 ha și bunuri mobile caracterizate ca materiale de construcții. Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile eliberat de OCT Chișinău, imobilul sechestrat inițial a fost înregistrat pe numele Ecaterinei Pojoga în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului le teren nr. 0100213059 din 21 ianuarie 2001, a fost vândut lui Anatol Ciobanu prin contractul nr. 1231 din 23 decembrie 2002; la 17 martie 2003 Anatol Ciobanu a vândut Parascoviei Enițcaia imobilul prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 998, iar ulterior a fost înregistrat pe numele lui Valentin Chirinciuc în baza contractului de vânzare-cumpărare din 03 iulie 2003. Prin acțiunile ilicite ale Ecaterinei Roșcovan (Pojoga) privind înstrăinarea bunului imobil a lui Anatol Roșcovan care a fost sechestrat, a înaintat acțiune către Ecaterina Roșcovan (Pojoga), Anatol Ciobanu, Parascovia Enițcaia și Valentin Chirinciuc privind recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare, și aducerea părților în poziția inițială.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007 au fost anulate ca ilegale contractele de vânzare-cumpărare nr. 1231 din 23 decembrie 2002, nr. 998 din 17 martie 2003 și din 03 iulie 2003. Pârâții ilegal se folosesc de proprietate care nu le aparține lor până la momentul actual și obțin din aceasta posesie nelegitimă beneficii, calificate de art. 1389 Codul civil ca îmbogățire fără justă cauză, iar în toată aceasta perioadă proprietarul Anatol Roșcovan ulterior substituit în drepturi, a fost în imposibilitate de a se folosi de bunul său imobil, fiind cauzat astfel prejudiciu semnificativ.

Astfel, consideră că pârâții urmează să achite prejudiciul material format prin îmbogățire fără justă cauză și posesiune nelegitimă a bunului imobil o perioadă de 9 ani.

Prin urmare, solicită Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan încasarea sumei de 583.358,80 lei în vederea

reparării prejudiciului material cauzat prin posesiunea nelegitimă a 1/3 cotă-parte din bunul imobil nr. cadastral 0100213,059.01 din mun. Chișinău, str. Ion Nistor, 30, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 23 martie 2015 acțiunea a fost admisă parțial. A fost încasat de la Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan) prejudiciul material în sumă de 585.358,80 lei. Au fost respinse pretențiile privind încasarea cheltuielilor de judecată. A fost încasat de la Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 17500,76 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 au fost admise apelurile declarate de către Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan), casată hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre cu privire la respingerea acțiunii.

La 21 aprilie 2016, Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece la examinarea pricinii contrar art. 372 alin. (2) și 130 alin. (1) CPC nu a verificat circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar au importanță pentru soluționarea pricinii, nu a apreciat probele din dosar și cele prezentate suplimentar în ansamblul lor călăuzindu-se de lege.

La fel, a indicat că soluția instanței de apel nu conține nici o argumentare din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care a ajuns, fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărîrii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

La fel a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată circumstanțelor de fapt și a aplicat eronat prevederile legii materiale privind încasarea prejudiciului material.

La 15 iunie 2016, Ecaterina Pojoga, Valentin Chirinciuc și Ludmila Chirinciuc au depus referințe prin care au solicitat de a considera recursul Angelei Roșcovan în interesele lui Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termenul prevăzut de lege, deoarece la actele pricinii lipsesc probe care ar confirma momentul recepționării de către recurentă a deciziei instanței de apel redactate.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 29 iunie 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Valentin Chirinciuc, Liudmila Chirinciuc și Ecaterinei Pojoga (Roșcovan), intervenienții accesorii Ecaterina Enițaia, Anatol Ciobanu, Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, concretizându-și ulterior cerințele, a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 583.358,80 lei, ceea ce constituie prejudiciul material cauzat pentru folosirea ilegală a imobilului, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterea parțială a acesteia.

În susținerea acestei concluzii prima instanță cu referire la prevederile art. 14, art.1389 alin. (1) și art. 1393 alin. (2) Codul civil, a reținut că Angelei Roșcovan, care a acționat în interesele copiilor minori, i s-a cauzat un prejudiciu în urma acțiunilor ilegale a pîrîților, care au folosit și se folosesc din momentul încheierii tranzacțiilor de vânzare-cumpărare, de o parte din bunul imobil din str. Ion Nistor 30, mun. Chișinău, care nu le aparține, posedînd ilegal cota-parte ce le aparține copiilor minori, motiv din care ultimii au fost în imposibilitate de a se folosi de bunul lor.

În aceste condiții instanța a concluzionat de a încasa în mod solidar de la Valentin Chirinciuc, Liudmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan) în beneficiul Angelei Roșcovan prejudiciul material în mărime de 583.358,80 lei calculat pentru 1/3 cotă-parte din suprafața imobilului de 191,5 m.p. ținînd cont de Raportul de evaluare a imobilului amplasat pe str. Ion Nistor nr. 30, mun. Chișinău întocmit de SRL „GeoInfoSistem” la 04 noiembrie 2013.

Totodată, instanța de fond a concluzionat despre respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neprobate.

Judecând apelurile declarate de către Ecaterina Pojoga (Roșcovan) și Valentin Chirinciuc și Liudmila Chirinciuc, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii acestora ca întemeiate, casînd hotărîrea primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii, considerînd că instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și nu a aplicat corect normele de drept material și procedural.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție este una greșită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța

judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (4) CPC, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Astfel, după cum se constată la caz și după cum au invocat însuși părțile procesului prin decizia Curții de Apel a Republicii Moldova din 23 ianuarie 2003, s-a decis partajarea imobilului situat pe str. Nistor 30, mun. Chișinău ce aparține lui Anatol Roșcovan și Ecaterina Roșcovan (Pojoga) atribuindu-i în natură lui Anatol Roșcovan:

- de la etajul I - încăperile de locuit: nr.4 cu suprafața de 1,7 m.p. cu preț de 1 477 lei, nr.5 cu suprafața de 3,8 m.p. cu preț de 480 lei, nr.6 cu suprafața de 11,0 m.p. cu preț de 1 389 lei, nr.7 cu suprafața de 5,9 m.p. cu preț de 745 lei, nr.9 cu suprafața de 1,0 m.p. cu preț de 126 lei, anexa lit."a" 5 cu preț de 416 lei, partea din încăperea nr.1" a" cu suprafața de 12,5 m.p. în sumă de 1 578 lei;

- de la etajul II- încăperea: nr.6 cu suprafața de 25.2 m.p. cu preț de 3 182 lei, nr.7 cu suprafața de 19,8 m.p. la preț de 2 500 lei, veranda lit."a"4 la preț de 332 lei,

- din mansardă încăperea nr.3 cu suprafața de 55,2 m.p. la preț de 4 141 lei, total ce constituie 1/3 cotă-parte din casa de locuit din str. Nistor nr.30, mun.Chișinău în valoare de 16 336 lei, fiind obligat să stabilească îngrădire spre încăperea nr.1 la etajul II și de a instala trecere din încăperea nr.3 în încăperea nr. 1 și între încăperea nr.1 spre acoperiș, să organizeze instalarea scării pentru ieșirea la etajul II și terasă, cu instalarea ușii pentru intrarea spre această scară, precum și trecerea din încăperea nr.6 și din terasa încăperii nr.3 sau de a instala ieșire din încăperea nr.3 spre acoperiș,

Iar Ecaterinei Pojoga (Roșcovan) i-a fost atribuit în natură:

- de la etajul I- încăperile: nr.2 cu suprafața de 17,1 m.p. la preț de 2 159 lei, nr.3 cu suprafața de 21,8 m.p. la preț de 2 753 lei, nr.8 cu suprafața de 23,4 m.p. la preț de 2 955 lei, o parte din încăperea nr. 1 cu suprafața de 19,4 m.p. la preț de 2 450 lei, anexa lit."a" la preț de 3 094 lei,

- de la etajul II încăperile: nr.1 cu suprafața de 19,4 m.p. la preț de 2 450 lei, nr.2 cu suprafața de 18,3 m.p. la preț de 2 311 lei, nr.3 cu suprafața de 24.5 m.p. la preț de 3 094 lei, nr.8 cu suprafața de 8,7 m.p. la preț de 1 099 lei, nr.4 cu suprafața de 11,8 m.p. la preț de 1 490 lei, nr.5 cu suprafața de 3, 1 m.p. la preț de 391 lei, anexa lit "a" 2 la prețul de 1 386 lei, lit."a" 3 la preț de 481 lei,

-din mansardă încăperea nr.1 cu suprafața de 13,2 m.p. la preț de 990 lei, nr.2 cu suprafața de 55,1 m.p. la preț de 4 133 lei, terasa lit."a" cu suprafața de 6 m.p. la preț de 134 lei,

- beciul nr.1 la preț de 2 809 lei,

total ce constituie 2/3 cotă-parte din casa de locuit din str.Nistor nr.30, mun.Chișinău în valoare de 32 623 lei. Porțile nr. 1 cu prețul de 994 lei, nr.2 în sumă de 328 lei și nr.3 în sumă de 932 au fost lăsate în folosință comună (f.d. 17-21 vol.I).

S-a mai stabilit că, la 20 octombrie 2008 Anatol Roșcovan a decedat, fapt ce se confirmă prin certificatul de deces seria DC-IV 0624670 din 21 octombrie 2008 (f.d.11, vol.I).

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. 0100213059 urmează că dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,045 ha nr.0100213.059 și casei de locuit cu suprafața de 191,5 m.p. nr. 0100213.059.01, situat în mun.Chișinău str.Ion Nistor nr.30, aparține 2/3 cotă-parte lui Chirinciuc Liudmila și Chirinciuc Valentin în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.3200 din 03.07.2003, 1/3 cotă parte aparține lui Roșcovan Iuliana în temeiul certificatului de moștenitor testamentar nr.11386 din 01 octombrie 2009 și 1/3 cotă parte aparține lui Roșcovan Ștefan în temeiul certificatului de moștenitor legal nr. 11387 din 01 octombrie 2009, înregistrarea fiind efectuată la data de 07 octombrie 2009 (f.d.30-33 vol.I).

Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, din extrasul menționat urmează că la data de 12 martie 2001 în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0100213.059 din 21 februarie 2001 a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului cu 1.0 cotă parte după Pojoga Ecaterina Gheorghe, care la data de 23 decembrie 2002 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.1231 1-a înstrăinat lui Ciobanu Anatolie, care la data de 17 martie 2003 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.998 1-a înstrăinat lui Enițcaia Parascovia, care în rîndul său la data de 03 iulie 2003 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.3200 1-a înstrăinat lui Chirinciuc Liudmila și Chirinciuc Valentin (f.d.30-31 vol.I).

La fel, instanța de apel nu a ținut cont faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2008 a devenit irevocabilă decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007, prin care au fost anulate ca ilegale contractele de vânzare-cumpărare nr.1231 din 23 decembrie 2002 încheiat între Pojoga Ecaterina și Ciobanu Anatolie, nr.998 din 17 martie 2003 încheiat între Ciobanu Anatolie și Enițcaia Parascovia și nr.3200 din 03 iulie 2003 încheiat între Enițcaia Parascovia și Chirinciuc Valentin, cu aducerea părților la poziția inițială (f.d.22-29, vol.I).

Totodată, prin decizia menționată este stabilit că prin acțiunile dolosive ale recurente Ecaterina Pojoga a fost lipsit intimatul Anatol Roșcovan de cota sa de proprietate în imobilul vîndut situat pe str. Ion Nistor 30, mun. Chișinău. În acest sens intimații Valentin Chirinciuc și Liudmila Chirinciuc nu sunt cumpărători de bună-credință, or reaua credință a acestora a fost stabilită prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2008.

Acest aspect se impune a fi verificat deoarece, tranzacțiile de vânzare-cumpărare a imobilului au fost declarate nule, iar intimații Valentin Chirinciuc și

Liudmila Chirinciuc încă locuiesc și se folosesc de proprietatea minorilor Ștefan și Iuliana Roșcovan.

Mai mult, instanța de recurs relevă că instanța de apel nu a ținut cont nici de faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007 pînă la moment nu a fost executată deoarece, în vederea executării documentului executoriu menționat, executorul judecătoresc la data de 01 aprilie 2011 prezentîndu-se pe adresa mun.Chișinău, str.Ion Nistor, nr.30 a constatat că atribuirea în natură lui Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan a 1/3 cotă-parte din casă, nu este posibilă pe motiv că la moment structura și forma casei era modificată, iar încăperile nu mai au aceeași formă și același metraj indicat în documentul executoriu, deoarece conform declarațiilor lui Chirinciuc Valentin, care la moment domicilia pe adresa dată, începînd cu anul 2002 a modificat structura casei, fapt confirmat prin demersul executorului judecătoresc N.Nicolaescu adresat Curții Supreme de Justiție în vederea stabilirii modului de executare a documentului executoriu nr.2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 emis de Curtea de Apel privind atribuirea în natură a 1/3 parte din bunul imobil nr.30, din mun.Chișinău. str.I.Nistor lui Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan, care prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2012 a fost respins ca neîntemeiat (f.d.50, vol I, 21-26 vol.II).

Totodată, actele pricinii denotă faptul că prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 16 noiembrie 2012, devenită irevocabilă la data de 12 decembrie 2012, s-a constatat încălcarea dreptului reclamantei Roșcovan Angela în interesele copiilor minori Roșcovan Ștefan și Roșcovan Iuliana pentru neexecutarea hotărîrii Curții de Apel a Republicii Moldova din 23 ianuarie 2003, încasînd din bugetul statului suma în mărime de 20 000 lei (f.d.28-34 vol.II), circumstanță care la fel nu a fost examinată de către instanța de apel la emiterea deciziei contestate.

Cu toate acestea instanța de apel, fără a supune unei cercetări minuțioase problema care a generat apariția litigiului în speță, în raport cu probele administrate în speță, consideră drept constatat faptul că recurente Angela Roșcovan în interesele copiilor minori nu i s-a lezat careva drept prin acțiunile intimaților și a considerat drept neîntemeiată soluția primei instanțe cu privire la admiterea acțiunii.

Instanța de recurs consideră că o astfel de constatare este lipsită de certitudine, or la baza acestora a stat materialul probator prezentat de Angela Roșcovan, inclusiv și Raportul de evaluare a imobilului amplasat în mun. Chișinău din str. I. Nistor 30 întocmit de SRL „GeoInfoSistem” la 04 noiembrie 2013.

De altfel, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța de apel urma să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele, cu toate acestea instanța de apel deși, a considerat ca relevante și pertinente la determinarea soluției finale de respingere a acțiunii, doar probele prezentate de Valentin și Liudmila Chirinciuc, însă a omis să motiveze respingerea înscrisurilor cu aceiași forță probantă prezentate de Angela Roșcovan în susținerea pretențiilor înaintate, fapt ce contravine direct normelor de drept procedural.

În conexiunea celor descrise se constată că instanța de apel a soluționat cauza superficial și unilateral, astfel un asemenea act de dispoziție nu are putere de convingere, fapt ce denotă netemeinicia acestuia.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, cât și admiterea unor încălcări vădite, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestui, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt și de drept, care, este diferită de la caz la caz.

În acest context, se remarcă că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au asigurat disponibilitatea, contradictorialitatea și egalitatea în drepturi a recurentului, ce constă în posibilitatea de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de drepturile procedurale, de asemenea și de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, prin urmare fiind admisă încălcarea prevederilor art. 26 și art. 27 Codul de procedură civilă.

Ca consecință, a fost încălcat în mod direct dreptul recurentului la un proces echitabil garantat de art. 6 Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale, or, unul din principiile procesului echitabil este contradictorialitatea între părțile care sunt parte a procesului. Iar pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat procedura în fața instanțelor de judecată trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor.

Prin urmare, instanța de apel a încălcat principiile funcționale ale dreptului procesual civil, fapt ce determină instanța de recurs să caseze decizia instanței de apel.

Lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, de aceea cauza urmează a fi reexaminată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și deoarece eroarea judecătorească nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Angela Roșcovan în interesul copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan împotriva lui Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga (Roșcovan), intervenienții accesorii Ecaterina Enițcaia și Anatol Ciobanu cu privire la repararea prejudiciului material

și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Dumitru Mardari

Ion Druță

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru